

SERTIFIKAT Srpske asocijacije za TRANSAKCIJONU ANALIZU

vodi do zvanja

Akreditovanog psihološkog savetnika u Srbiji i
Akreditovanog psihološkog savetnika u Evropi

Program je usklađen sa trening standardima i zahtevima Udruženja za psihoterapiju, savetovanje i koucing Srbije i Evropske asocijacije za savetovanje.

UPSKS ima status nacionalne asocijacije pri EAC.

Kurs je akreditovan od strane Akreditacionog komiteta UPSKS.

KONTAKT: sata.coference@yahoo.com

Kurs se sastoji od minimum 950 sati, 450 sati kursnog rada i supervizije, 450 sati supervizirane prakse i 50 sati rada na sebi koroz savetovanje, psihoterapiju ili koucing u transakcionej analizi.

Trening traje od 3 do 6 godina.

Potreban boroj sati iz razlicitih oblasti definisu i odobravaju glavni supervizor/trener i Strukovni Odbor Srpske asocijacije za Transakcionu analizu SATA. Uslovi su objavljeni na ovoj stranici:
www.sata.co.rs

Kursni rad se sastoji od predavnja, grupnih razmatranja kursnih tema, seminara, supervizija i praktičnih vežbi u ulozi savetnika, klijenta i posmatrača.

Nakon treninga neophodan uslov za preporuku trenera/supervizora je pisanje seminarских радова koji su pozitivno ocenjeni i to : pet teorijskih pitanja iz oblasti Transakcione analize , jedan seminarски rad na temu profesionalnog portreta savetnika i jedan vezan za lichen razvoj u toku treninga za savetnika.

Aplikanti za zvanje savetnika moraju ispunjavati i sledece uslove:

- Prihvatanje kodeksa etike i prakse UPSKS i SATA
- Uplaćivanje profesionalnog osiguranja (ukoliko je moguće)

- Nastavljanje se sa stručnim usavršavanjem i supervizijom - CPD

Teme kursa u okviru edukacije :

Prva godina edukacije – Fundamenti TA:

1. Ugovor o promeni
2. Dijagnoza u TA
3. Analiza životnog skripta
4. Zatvaranje tragičnih skriptnih ishoda
5. Reket sistem
6. Dekontaminacija odraslog
7. Tipovi terapijskih operacija (po Bernu)
8. Proces model, primena u praksi
9. Etika, granice i ugovori

Druga godina – primena TA koncepata u savetovanju

1. Konfrontacija u TA
2. Koncept izlečenja klijenta (po Bernu)
3. Skriptni upitnik i njegova primena
4. Direkcija u tretmanu
5. Principi grupnog tretmana
6. Razvojni ciklusi, terapijske implikacije
7. Redecision terapija
8. Rechilding terapija
9. Self reparenting procedura
10. Personalne adaptacije

Program će osposobiti savetnika da:

- ✓ Uspostavi savetnički odnos;
- ✓ Radi unutar jasnog teorijskog okvira;
- ✓ Ojača svest o interpersonalnoj dinamici ljudskih odnosa;
- ✓ Razvije sposobnost razumevanja i rada sa verbalnim i neverbalnim znacima komunikacije;
- ✓ Poveća razumevanje i samosvest o pokrenutim temama u radu sa klijentom
- ✓ Prati i preispituje svoj neprestani profesionalni razvoj uz pomoć mišljenja i procene drugih;

- ✓ Postane svestan i suoči se sa ličnim temama i profesionalnim ograničenjima.

Savetnička praksa tokom treninga

Trening program će obezbedi da studenti obavljaju svoju superviziranu praksu u ugovorenom kontekstu. Ovo će obično biti formalizovani i ugovoreni savetnički odnos. Supervizori moraju biti sertifikovani iz oblasti Transakcionalna analiza.

Pored ovoga, biće postavljene jasne ugovorne potrebe u vezi:

- Etičkih pitanja prakse
- Administrativnih pitanja
- Dogovora oko plaćanja
- Povezanosti i upućivanja drugim stručnjacima i ka drugim uslugama.

Lični razvoj (savetničko iskustvo u ulozi klijenta)

Svrha ove komponente treninga je da kod savetnika potpomaže rast i razvoj:

- Svesti o ličnim temama kako se one pojavljuju u radu i kako mogu uticati na savetnički proces
- Intelektualnog razumevanja i sticanja znanja
- Emocionalne zrelosti i prihvatanja sebe i drugih;
- Iskustva da se bude u ulozi klijenta unutar jednog formalizovanog profesionalnog savetničkog odnosa
- Globalne perspektive sebe u odnosu prema svetu.

Teorijska osnova kursa

- Osnovni teorijski model integrativno emocionalnog savetovanja
- Teorija razvoja ličnosti
- Teorija promene i klijentovog napredovanja
- Šta je psihološki poremećaj
- Etička pitanja integrativnog emocionalnog savetovanja
- Istorija savetovanja i proučavanje bar još dva druga savetnička pristupa
- Proučavanje kulturnih razlika i osetljivosti za te razlike

Osnovni teorijski model je Transakcionalna analiza (skraćeno: TA) koja pretstavlja teoriju ličnosti, komunikacije, razvoja i promene.

Među ostalim psihološkim pristupima ljudskog razvoja i promene, izdvaja se po dubini teorije i širokom spektru primene u praksi.

****

Filosofske prepostavke Transakcione analize

- Ljudi su OK.
- Svako ima sposobnost da misli.
- Ljudi odlučuju o svojoj sudsudini, i te odluke se mogu menjati.

Iz tih prepostavki slede dva osnovna principa prakse TA:

- metod ugovora ističe da TA analitičar i klijent preuzimaju zajedničku odgovornost za postizanje promene koju klijent želi da postigne, i otvorenost komunikacije znači da klijent i analitičar treba da imaju potpunu informaciju šta se dešava u njihovom zajedničkom radu.

Teorija razvoja ličnosti i psihičkih poremećaja

Kao teorija ličnosti, TA nam daje predstavu o tome kako su ljudi psihološki struktuirani koristeći tročlani model ego-stanja. TA donosi i teoriju komunikacije koja se može proširiti sa interpersonalne komunikacije na analizu sistema i organizacija. TA nam nudi teoriju razvoja deteta. Koncept životnog skripta objašnjava kako naši sadašnji obrasci ponašanja vode poreklo iz detinjstva. TA nam objašnjava kako i zašto možemo, kao odrasli, nastaviti da ponavljamo strategije koje smo razvili u detinjstvu, čak i kada one proizvode rezultate koji su samo-poražavajući ili bolni. Time TA obezbeđuje i teoriju psihopatologije.

Teorija promene i klijentovog napredovanja

Ključne ideje u TA

1. Model Ego Stanja (ROD Model): Ego stanje je grupa povezanih ponašanja, misli i osećanja, način na koji ispoljavamo deo svoje ličnosti u datom vremenu. Transakcionalna analiza opisuje tri ego stanja: Odrasli (ponaša se, misli i oseća u

odnosu na to što se događa oko mene, ovde i sada), Roditelj (ponaša se, misli i oseća na načine koji su kopija jednog od mojih roditelja ili drugih roditeljskih figura), i Dete (ponaša se, misli i oseća onako kako sam ja navikao da se osećam kad sam bio dete). Kada koristimo model ego stanja za razumevanje ličnosti, upotrebljavamo strukturalnu analizu.

2. Transakcije, Stroukovi, Struktuiranje vremena: Ja se mogu obratiti tebi iz bilo kojeg od mojih ego-stanja, i ti mi isto tako možeš uzvratiti. To je razmena transakcija. Osobina TA je da koristi model ego-stanja da bi analizirana sekvence transakcija. Kada ti i ja razmenjujemo transakcije, ja ti šaljem signal da sam te prepoznao (prihvatio) a ti mi uzvraćaš to prepoznavanje; svaki akt priznavanja je Strouk. Ljudima su potrebni stroukovi da bi održali svoje fizičko i psihičko blagostanje. Kada ljudi razmenjuju transakcije u grupama ili parovima, oni koriste vreme na razne specifične načine koji se mogu prikazati i analizirati; to je analiza struktuiranja vremena .

3. Životni scenario (skript): Svako od nas još u detinjstvu napiše za sebe svoju životnu priču; većina toga se napiše do sedme godine, iako je možda malo prepravimo u toku adolescencije. Kao odrasli, obično nismo više svesni životne priče koju smo za sebe napisali, iako je vrlo verovatno da je vrlo dosledno živimo. To je naš životni scenario. Analizom scenarija mi razumevamo kako ljudi mogu nesvesno sami sebi praviti probleme i kako se treba postaviti da bi rešili te probleme.

4. Diskaunt, Redefinisanje, Simbioza: Ponekad poremetimo svoju percepciju stvarnosti da bi se uklopila u naš skript; to je redefinisanje. Jedan od načina da osiguramo da svet izgleda kao da se uklopi u naš skript je to da nesvesno, nemerno selektivno ignorišemo informacije koje se ne uklapaju; to se zove diskaunting (otpisivanje). Kao odrasle osobe, možemo dospeti u relacije sa drugim ljudima bez svesti o tome da one u stvari ponavljaju relacije koje smo imali kao deca sa svojim roditeljima. Kada se to dogodi, i kada dvoje ljudi funkcionišu kao da imaju samo tri ego stanja između sebe umesto šest koliko bi trebalo, to označavamo simbiozom.

5. Reket, Kuponi i Igre: Kao deca primetili smo da su neka naša osećanja bila ohrabrivana, dok su druga bila zabranjivana. Da bi dobili svoje stroukove možda smo bez svesne namere odlučili da osećamo samo dozvoljena osećanja. Kada kao odrasle osobe nastavimo da prekrivamo svoja autentična osećanja osećanjima koja su nam bila dozvoljena kao deci, takva substituisana osećanja (koja koristimo da bi dobili stroukove koji nam trebaju,) nazivamo reket osećanjima. Ako osetimo reket osećanja i sačuvamo ih za kasnije, umesto da ih izrazimo na vreme, kaže se da skupljamo kupone (markice). Igra je sekvenca transacija koja se ponavlja i u kojoj obe strane završavaju tako što osećaju reket osećanja.

6. Autonomija: Da bi realizovali svoje potpune potencijale moramo da usavršimo svoje strategije za bavljenje životom koje smo usvojili u mladosti.

Moramo se pomeriti izvan scenarija i osvojiti autonomiju. Sredstva TA su napravljena da pomognu ljudima da postignu autonomiju. Komponente autonomije su svesnost, spontanost i sposobnost za bliskost sa drugim ljudima.

Uloga savetnika

U oblastima primene, TA nudi sistem psihoterapije i savetovanja koji može biti korišćen individualno, grupno, u parovima i porodično, kako bi tretirala sve tipove psiholoških poremećaja, od svakodnevnih životnih problema do teških psihoza. TA se takođe koristi u obrazovnim ustavnovama kako bi pomogla nastavnom osoblju i učenicima da ostvare punu komunikaciju i da izbegnu neproduktivne konfrontacije, u obuci rukovodećeg osoblja i u analizi organizacija, a koriste je i socijalni radnici, policija i vlasti za kontrolu uslovnog otpusta iz zatvora, pa i sveštenici. U stvari, TA može biti korišćena u svakoj oblasti u kojoj postoji potreba za razumevanjem pojedinaca, njihovih relacija i komunikacije.

Istorijat nastanka ovog modaliteta savetovanja

Krajem pedesetih godina američki psihijatar Erik Bern (1910.-1970.) definisao je osnovnu koncepciju i stvorio novi psihoterapijski pravac. On je po osnovnom obrazovanju bio psichoanalitičar, učenik Pola Federna I Erika Eriksona. Napisao je seriju knjiga u kojima je sukcesivno izložio osnove Transakcione analize kao teorije i terapijske metode.

Danas ne samo da je TA odvojena od psichoanalize u zaseban psihoterapijski pravac, već se i sama ta deferencirala u nekoliko terapijskih škola.

Proučavanje kulturnih razlika i osetljivosti za te razlike

Ta u potpunost uvažava kulturne razlike i te razlike i specifičnosti uzima u obzir kada posmatra klijenta u okviru njegovog socio-kulturnog konteksta u okviru kojeg klijent živi.

Etički kodeks: savetnik se u svom radu mora pridržavati Etičkog kodeksa UPSKS i SATA.

Autor teorijskih tema u okviru kursa:

MARINA BANIC

- PSIHOLOG, diplomirala na Filozofskom Fakultetu u Beogradu,
CTA psihoterapeut, TSTA trener i supervisor Transakcione Analize
- Predsednik SATA 2000.-2007
- Marina Banic pretstavlja Evropsku asocijaciju za Transakcionu analizu u Evropskoj
asocijaciji za psihoterapiju.
- Edukovana u vise psihoterapijskih modaliteta cije metode i tehnike u svoju osnovnu
orientaciju
- Marina ima 30 godina radnog iskustva, kao psihoterapeut, a u poslednjih 20 godina
organizuje
treninge iz Transakcione Analize u Srbiji, Crnoj Gori, Grckoj i na Kipru.
- Direktor je ICTA- Internacionalni trening centar za TA u Beogradu